

Motion till riksdagen 2005/06:L311

av **Viviann Gerdin (c)**

Godmanskap, förvaltare och förmyndare

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunens skyldighet att alltid upplysa blivande godeman, förvaltare eller förmyndare att uppdraget är på livstid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förändra reglerna i föräldrabalken angående godmanskap, förvaltare och förmyndare så att de utvalda skall kunna bli entledigade från uppdraget om de så önskar.

Motivering

Det bör finnas en obligatorisk skyldighet för kommunen/överförmyndaren att upplysa de som åtar sig uppdraget som godeman, förvaltare eller förmyndare, att de inte kan entledigas från uppdraget så länge de lever. Entledigande kan endast ske om de anses som olämpliga, dessa bestämmelser i syfte att skydda huvudmannen. Enligt föräldrabalken 14 kap. 24 § är uppdraget som godeman, förvaltare och förmyndare ett ”uppdrag ända in i döden” om de inte själv lyckas finna en ersättare.

Uppdraget som godeman m.fl. är ett förtroendeuppdrag som kräver att den utvalde besitter flera olika kompetenser, bl.a. skyldighet att finnas tillgänglig dygnet runt för sin huvudman. Den utvalde ska även på ett ansvarsfullt sätt fungera både som jurist, ekonom och kurator i samma person. När detta sker genom frivillighet är förutsättningarna goda. Dagens bestämmelser i föräldrabalken har dock blivit ett problem för de godemän, förvaltare och förmyndare som vill bli befriade från uppdraget på grund av förändrad familjesituation, ålder och diverse krämpor. Detta är idag inte möjligt med nuvarande bestämmelser, de godemän som vill bli entledigade uppmanas att först skaffa en ersättare. Lyckas de inte skaffa någon som vill överta uppdraget tvingas de kvarstå tills en ny har utsett. Detta kan ta flera år.

Fel! Okänt namn på

Avlider den godemannen, förvaltaren eller förmyndaren "ärver dödsboet" uppdraget enligt nuvarande bestämmelser. Det innebär att den avlidnes maka/ make eller barn åläggs skyldighet att slutredovisa uppdraget innan det överlämnas till överförmyndaren. Dessa bestämmelser tar ingen hänsyn till dödsboägarnas kunskaper, dennes hälsa eller att de befinner sig mitt uppe i ett sorgearbete.

Svårigheterna att skaffa fram nya godemän har ökat, färre är idag villiga att utses till godemän, delvis beroende på att uppdraget har blivit mer omfattande. Besparingar inom kommunerna har t.ex. medfört ökade arbetsinsatser för godemännen.

Reglerna i 14 kap. 24 § tvingar nu anhöriga att överta ett förtroendeuppdrag som denne inte tidigare varit delaktig i. Detta är inte rimligt, de anhöriga till en avliden godeman/förvaltare bör snarast befrias från ansvaret att göra slutredovisningen. Reglerna bör ändras så att överförmyndaren övertar handlingar rörande huvudman samt ansvaret för slutredovisning. Detta ges regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2005

Viviann Gerdin (c)